

LAULU PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA

Kinnitatud Tabasalu Muusikakooli direktori käskkirjaga 21.04.2008 a. nr.5-k

Õppe-ja kasvatustöö üldeesmärgid

Tabasalu Muusikakooli ülesandeks ja eesmärgiks on laste loomevõime avastamine ja kavakindel arendamine, professionaalse muusikahariduse õppeks tarviliku ettevalmistuse andmine ja kohaliku kultuurielu edendamine.

Õppe-ja kasvatustöö koolis peab aitama kujundada isiksust, kes:

- - mõtleb loovalt;
- - oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- - suudab valida, otsustada ja vastutust kanda;
- - oskab teha tööd, on valmis koostööks;
- - mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust, oskab õppida.

Õppeprotsess

1. Õppimise käigus analüüsib ja hindab õppija õpitavat pidevalt ning edukus sõltub õppija oskusest õppida. Õpetaja on õpitegevuse kavandaja ja looja ning motiveerija.

2. Hindamine on osa kooli õppeprotsessist. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

3. Hindamise põhieesmärgiks on:

- - motiveerida õpilast sihikindlalt õppima;
- - anda teavet õppimise käigust õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanematele;
- - määratleda õpilase individuaalsed õpitulemused.

4. Hindamine võib olla sõnaline (analüüs/hinnang) ja numbriline (hinne):

- - protsessi hindamine (jooksva õppimise või vahetulemuste arvestamine);
- - arvestuslik hindamine.

5. Õpitulemuste arvestuslik ja kokkuvõttev hindamine on aluseks tunnistuste väljaandmisel õppekava nõuete täitmise ja kooli lõpetamise kohta.

6. Koolis rakendatav hindamissüsteem sisaldab positiivseid („5", „4", „3") ja negatiivseid („2", „1") hindeid.

7. Õpilase üleviimine õppeaastalt järgnevale toimub positiivsete hinnete alusel.

LAULU ERIALA ÕPPEKAVA

ÕPPETÖÖ KORRALDUS:

Kuna hääل on õrn ja muutuv (häälemurre, tämbriline muutus seoses vanusega) instrument, siis sõltub tema õppimise alustamine õpilase vanusest.

Soovitav vanus laulmise õppimise alustamiseks on mitte enne kaheteistkümnendat eluaastat.

Õppeaine üldiseloostus: Tunnid sisaldavad teoreetilisi põhitõdesid, praktilisi hääleharjutusi, laulude ettevalmistamist ja õppimist. Kodune, iseseisev töö sisaldab repertuaariotsinguid, laulu

transponeerimist omale sobivasse helistikku, stilistikat.

Õppeaine	I õ/a.	II õ/a.	III õ/a.	IV õ/a.	V õ/a.
Laul	2	2	2	2	2
Solfedžo	2	2	2	2	2
Muusikalugu	1	1	1	1	1
Vokaalansambel			1	1	2
Lisapill *		1	1	1	1
Koor*		1	1	1	1

*õpilase soovil ja koolipoolsete võimaluste olemasolul

Hindelised esinemised:

-I õppeaastal II ja IV veerandil.

-II-III ja V-VI õppeaastal: II, III ja IV veerandil

V õppeaastal II veerandil.

Õppeaine lõpeb eksamiga.

I ja II õ/a.

Programm:

1. Teoreetiline ja praktiline töö häälega ning laultehnika omandamine
2. Hääle klassifitseerimine.
3. Hingamistegevuse kujundamine.
4. Hääldamise kujundamine.
5. Hääle registrid ja nende ühtlustamine.
6. Kehahoid hääle tekitamisel.
7. Hääle tämbriline töö.
8. Hääle tervishoid.

Oskused ja nõuded.

1. Harjutused hingamise ja hääle õigeks tekitamiseks Jõukohased laulud kooli programmist, rahvalaulud ja nende töötlused.
2. Lisaks eelpooltoodud häälekooli harjutustele tutvumine erinevate stiilidega : Klassikalise muusika aariad, laulud muusikalidest ja /või operettidest ,ballaad, gospel (spirituaal), Ladina – Ameerika rütmid (rumba, bossa – nova, samba, jne.)
3. Võtta repertuaari laule eesti vanemapõlve heliloojate varasalvest.

4. Kuulata ja lindistada eri stiilis laule tuntud lauljate esituses.

5. Semestri lõpul esitada vähemalt 2 laulu (klaverisaade, võib kasutada ka rütmigruppi.) .

Repertuaar:

- 2 rahvalaulu, spirituaali vms.
- 2 osa lavateosest (film, muusikal)
- 2 poplaulu (sh. country stiilis)
- 1 jazzlaul

Sealhulgas peavad 2 laulu olema eestikeelsed.

Iga teine veerand lõpeb hindelise esinemisega, kus lauldakse 2 laulu. Õppeaasta lõpeb hindelise esinemisega, kus lauldakse 2 laulu.

.....

III ja IV õ/a.

Programm:

1. Hääleorganite ehituse ja tegevuse olulisemad seaduspärasused:

- a) hingamine e. dünaamiline osa
- b) kõlaruumiline e. resonatoorne osa
- c) tekkeline e. vibratoorne osa
- d) häälduslik e. artikulaatorne osa

2. Hääleorganite seos lihaskonnaga, vereringega ja närvisüsteemiga.

3. Õige hingamine hääle tekitamisel. Kõri, suuõõne, huulte ja neelu õigetest funktsioonidest hääle tekitamisel.

4. Diktsiooni- ja rütmiharjutused. Selge artikulatsioon. Enese kuulamine.

5. Tutvumine vokaalansamblilauludega.

Oskused ja nõuded:

1. Töö häälega. Jätkub tutvumine erinevate stiilidega: blues, soul, sving, muusikal , rahvalaulud, ooperiaariad, kammermuusika.
2. Kuulata eri stiilis lauljaid ja omale lindistada näited.
3. Repertuaari valikul leida ka ise endale sobivaid laule.
4. Harjutada mikrofoni laulmist.

5. Töö häälega jätkub. Oma laulustiili leidmine ja sellesse süvenemine.
6. Välja kujundada vastavalt stiilile esinemismaneer.
7. Repertuaaris filmimuusika ja laulud muusikalidest.
8. Esineda avalikkuse ees solistina vähemalt kahe erineva karakteriga lauluga

Repertuaar:

- 2 rahvalaulu, spirituaali vms.
- 1 blues
- 2 osa lavateostest (film, muusikal)
- 2 laulu eesti heliloojate loomingust
- 1 jazzlaul
- 2 klassikalise muusika pala

Sealhulgas peavad 4 laulu olema eestikeelsed.

Iga teine veerand lõppeb hindelise esinemisega,

Iga õppeaasta lõppeb hindelise esinemisega.

V õ/a.

Programm:

1. Pidev ja teadlik hääletrenn.
2. Hingamis- ja hääleharjutuste omandamine iseseisvad treeningud: neutral, curbing, overdrive, belting mooduste paindlik kasutamine.
3. Häälediapasoni ühtlustamine.
4. Vibrato tekitamine.
5. Melismid
6. Häälediapasoni laiendamine kasutades eelpoolnimetatud mooduseid
7. Aktiivne osalemine kontserditel, lauluvõistlustel.

Repertuaar :

- 2 blues'i
- 2 osa lavateostest (film, muusikal)
- 1 lavateos eesti muusikast
- 3 poplaulu (sh. country stiilis)
- 1 rock'ilik laul
- 2 ballaadi
- 2 jazzlaulu
- 2 klassikalise muusika pala

Sealhulgas peavad vähemalt 3 laulu olema eestikeelsed.

Lõpueksami nõuded:

Esitada solistina vähemalt:

1.klassikaline pala

2 laulu lavateosest (film, muusikal)

1. jazzlaul

4. 1 laul vokaalansambli liikmena (võib olla ka duett).

Kava hulgas peab olema vähemalt 2 eestikeelset laulu.

Laulu saateks võib kasutada:

- Erinevaid ansamblikoosseise vastavalt kooli võimalustele
- Fonogramme, millele võib olla salvestatud ka taustvokaal

Vähemalt 1 laul peab olema ainult klaveri saatel.

1. Õppeaine eesmärk

LAULMINE JA HÄÄLE ARENDAMINE.

Anda teoreetilisi teadmisi hääleseade õpetusest ja tegeleda praktiliselt hääle kujundamisega ning erinevate laulustiilidega.

Laulu eriala õppeaine ülesandeks on õpetada muusikalist eneseväljendamist põhinedes klassikalise, pop, jazzmuusika väljendusvahenditel ning anda lauljale nendes stiilides vajaminevad fraseerimis-, improviseerimis- ja häälekasutusoskused.

Arendada individuaalset meisterlikkust nii solisti kui ansambli lauljana ning ansambli mängu partnerina.

Õppeaine edukal omandamisel on võimalik asuda edasi õppima professionaalset muusikaharidust andvatesse õppeasutustesse.

Hääle individuaalsete omaduste (tämber, diapaseon)

kujundamine.

Hääle kõlavuse ja väljenduslikkuse arendamine.

Kõläühtluse ja pehme tooni saavutamine, vältides forsseerimist.

Vaba ja loomulik laulmine. Kõlalise puhtuse ja emotsionaalse laulmise taotlemine

ühehäälsel laulmisel. Tutvumine kahehäälsusega.

Hääle kõlavuse ja väljenduslikkuse arendamine, fraseerimine. Laulude ilmeka ettekanne.

Väljendusrikas laulmine ja kõläühtsus; hääle

individuaalsete omaduste (tämber, diapaseon) kujundamine. Harmoonia tajumise arendamine

kaanonite ja lihtsate mitmehäälsel laulude kaudu. Hääle tervishoid.

Väljendusrikkuse ja kõläühtsuse taotlemine,

arendamine. Individuaalsete hääleomaduste kujundamine

Õpitava materjali omandamine nii praktiliselt kui ka kuuldeliselt ning teoreetiliselt läbi laulmise, vajadusel ka läbi harmooniaainstrumentide (klahvpillid, kitarr) mängimise

Fraseerimis- ja väljendusoskuste omandamine läbi jäljendamise, kasutades noodi- , audio- ja videomaterjale ning elavas esituses ettekandmist

Hääle- ja hingamisharjutuste omandamine nii tööks tunnis kui ka iseseisvaks harjutamiseks.

Omandada oskus läbi viia ja juhendada hääle lahtilaulmist ning oskus selgitada kuidas teha lõdvestus- ja hingamisharjutusi

Improvisatsiooni oskuste arendamine läbi praktiliste tehniliste harjutuste laulmise ja transkriptsioonide e. noodistatud improvisatsioonide esitamise, kuulmise järgi lauluoskuste arendamise, kuuldelise analüüsioskuse arendamise ning vajalike teoreetiliste teadmiste ja kogemuste omandamine

Praktiline solisti- ja ansamblitöö oskuste arendamine

3. Õppetöö meetodid

- Praktiline lauluõpetus eriala- ning vokaalansambli tundides, mille väljund on praktiline lauljaoskuste arendamine jäljendades õpitavat materjali ning improviseerides ehk luues oma muusikalisi mõtteid ja ideid.

- Õppematerjalid on erinevate stiilides noodi-, audio- ja videomaterjalid. Õppematerjalid võivad olla ka ainult audio-videomaterjalid või elava esituse näited ilma toetava noodimaterjalita, arendades nii muusikalist kuulmist, mälu ja analüüsivõimet.

- Laulmisel, ka õppetunnis, kasutada mikrofoni nii tihti kui võimalik, sest see aitab õpilasel harjuda oma häälega. Tekib oskus kasutada mikrofoni hääle abivahendina, leides uusi värve ja nüansse ning oskus end ansamblisse sulatada. Paralleelselt mikrofonilauluga peab praktiseerima ka akustilist laulmist.

- Töö ja tundide läbiviimiseks on vajalikud CD-mängija, võimalusel ka arvuti. Laulja saatmisel kasutada kontsertmeisterit (lisaks fonogrammidele) ning erinevaid ansamblikooseise.

- Otsida võimalusi õppetöö mitmekesistamiseks (näit. fonogrammide kasutamine; õpilaste laulu helisalvestamine, andmaks neile võimalust end kuulata ja analüüsida; väljaspool kooli esinemisvõimaluste loomine).

ÕPITULEMUSED

Vaba ja loomulik hingamine laulmisel,

õige kehahoid, huulte aktiivne rakendamine,

selge diktsioon.

Õpilane laulab võimetekohaselt ja hääle individuaalseid omadusi arvestades

Õpilane laulab vastavalt vokaalsetele võimetele vabalt ja emotsionaalselt;

Õpilane oskab kasutada häält häälemurdeperioodil;

Külatab kontserte ja muusikalavastusi ning kasutab omandatud teadmisi ja oskusi muusika analüüsimisel.

Õpilane orienteerub eri ajastute muusikastiilides, žanrites.

Kirjandus:

1. H. Kuus "Laulja häälekool" ERK Tln.1961
2. Ludmilla Issakova, Ester Lepa, Alice Roolaid "Laulumetoodika ajalugu" I ja II Eesti NSV Riiklik Hariduskomitee, Tln.,1989.a
3. Carl Hogset "Laulutehnika" Eesti Kooriühing, 1995.a.
4. "Fonopeedilised harjutused hääleaparaadi stimuleerimiseks" metoodiline juhend Eesti Muusikaühing,1989
- 4.V. Ojakäär "Džässmuusikast" kirjastus Eesti Raamat Tln. 1966
5. V. Ojakäär "Popmuusikast" - " - " - Tln.1983
6. E. Kampus "Muusikal" (sarjast "Kultuuriülikool") -" - Tln. 1974
7. A.Erm "Polkast rokini" I osa "Perioodika" Tln. 1984
II osa - " - Tln. 1989
8. W. Schwinger "Temas helises Ameerika"
G. Gershwin – isiksus ja looming . Kirjastus "Eesti Raamat" Tln.1972
- 9.. "Eesti Muusika Biograafiline Leksikon" Kirjastus "Valgus" Tln.1990
10. "Eesti Jazzi Giid" I ja II Eesti Jazzifond, anno 1996 ja 1997

VII Noodid, helikandjad repertuaari leidmiseks

1. "Laulge kaasa" numbrid 1-95
2. Eesti heliloojate autorikogumikud: näit. Rein Rannap "Laule", Valter Ojakäär "Laule", Olav Ehala "Laule" jne.
3. "Koolirahva lauluraamat", Kirjastus "Talmar ja Põhi"
4. Kooli laulikud
5. "101 Latin Hits For Buskers"
6. "Chart hits Of The 90`s"
7. "Guide For Jazz And SCAT Vokalistis" J. Abershold'i kogumikust.
jne, jne.

Cathrine Sadolin. Complete Vocal Tehnique. Copenhagen K, Denmark. Shout Publishing, 2000, lk. 255 koos CD-ga

Bob Stoloff. Scat! Vocal Improvisation Techniques. New York. Gerard and Sarzin Publishing Co., lk. 128 koos CD-ga

Jamey Aebersold. Play-A-Long, Volume 1 - New Albany. Jamey Aebersold Jazz, Inc. Erinevad väljaanded koos CD-ga

Laulueriala solfedžo ainekava

Esimene õppeaasta

Põhiülesandeks on rütmiõpetus, laaditaju arendamine, duuri ja molli, **molli kolm liiki**; intervallid p.1, p. 4, p. 5, p. 8.

Nõuded teooriale:

meetrum ja rütm: rõhuline ja rõhutu taktiosa; takt ja taktijoon; taktidesse jaotamine, lõpujoon; kordamismärk; taktimõõdud 2/4, 3/4 ja 4/4=C, noodivältused ja pausid; tervenoot ja -paus; poolnoot ja -paus; veerandnoot ja -paus; kaheksandiknoot ja -paus; noodikirja algteadmised. **Mõisted:** noodijoonestik ja abijooned; nootide asukohad noodijoonestikul, noodivarre õigekiri; pauside kirjutamine; viiulivõti; noodinimetused: silp ja/või tähtnimetused; alteratsioonimärgid (diees, bemoll, bekaar); tempo ja dünaamika mõiste; helistikud: laadid (duuri ja molli); astmed ja astmetaju arendamine; helistikud: C, F, G duuri ja a-molli loomulik kuju; paralleelsed helistikud; toonika kolmkõla; juhtliini. **rütm ja taktimõõt:** punkt noodi järel; kolmelöögiline noot; punkteeritud rütm; kuueteistkümnendiknoot ja -paus; eeltakt;

Nõuded kuulamisele: duuri ja molli heliredel; duuri ja molli kolmkõla, T ja t kolmkõla põhikuju (meloodiliselt ja/või harmooniliselt); õpitud intervallid (meloodiliselt ja/või harmooniliselt);

Nõuded intervallile: tutvumine puhaste intervallidega p.1, p. 4, p. 5, p. 8;

Nõuded diktaadile: ettevalmistused meloodiliseks diktaadiks, lihtne suuline ja kirjalik diktaat 2-4 takti duuris; rütmidiktaat kuni neli takti;

Nõuded helistikule: helistikud kahe määrgini (D-h, B-g, d- ja e-molli); toon ja pooltoon; heliredeli ehitus; ebapärisvad ja pärisvad astmed; nõuded laulmisele: duuri ja loomuliku molli heliredel; T ja t kolmkõla; lihtsad harjutused koos taktiviipamisega.

Nõuded laulmisele: heliredel duuris ja loomulikus mollis; I astme kolmkõla duuris ja mollis; eakohased ühehäälsed harjutused ja kaanonid.

Teine õppeaasta

Põhiülesandeks on lihtintervallid ja akordiõpetuse algus, akordide ehitamine; toonika kolmkõla pööretega duuris ja mollis; põhikolmkõlad duuris ja mollis.

Nõuded teooriale:

rütm ja taktimõõt: punkteeritud rütm (ta-i-ti); varemõpitu kordamine ja kinnistamine; taktimõõt 3/8

helistikud: minoori kolm kuju; helistikud nelja määrgini;

intervallid: v.2, s. 2, v. 3, s. 3; intervallide suurus toonides; ehitamine antud noodist üles ja alla, v. 6, s. 6, v. 7, s. 7; duuri ja molli toonika kolmkõlade ehitamine ja pööramine; põhikolmkõlade ehitamine duuris ja mollis

akordid: toonika kolmkõla pöörded.

Nõuded kuulamisele: õpitud intervallide eraldamine meloodiliselt ja/või harmooniliselt; duuri, loomuliku, harmoonilise ja meloodilise molli heliredelid, duuri ja molli (kolm kuju) heliredelid ; duuri ja molli kolmkõlad

Nõuded diktaadile: suuline ja kirjalik meloodiline diktaat(neli takti); rütmidiktaat(kuni neli takti)

Nõuded laulmisele: duuri ja molli kolmkõla pööretega; duuri ja loomuliku molli heliredel.

Kolmas õppeaasta

Põhiülesandeks on dominantseptakord lahendusega ning s. 2, v. 7 ja s. 7 lahendustega.

Nõuded teooriale:

rütm, taktimõõt: triool; 6/8 taktimõõt;

helistikud: kuni viie märgiga duurid ja mollid;

intervallid: lihtintervallide ehitamine antud noodist üles ja alla; v. 7 lahendustega duuris (s. 3, s. 6) ja mollis (v. 3, v. 6); s. 7 lahendusega p. 8; s. 2 lahendusega duuris (v. 3., v. 6) ja mollis s. 3, s. 6);

akordid: D7 põhikujus duuris ja mollis; toonika kolmkõla pöörete ehitamine helistikus (duuris ja mollis); subdominandi ja dominandi kolmkõla pööramine duuris ja mollis;

Nõuded kuulamisele: D7 lahendusega; s. 2, v. 7, s. 7 lahendustega; kolmkõla ja pöörded duuris ja mollis;

Nõuded diktaadile: 2/4 või 3/4 taktimõõdus 4-8 takti duuris, 4 takti mollis;

Nõuded laulmisele: kõik õpitu; jõukohased harjutused.

Neljas õppeaasta

Põhiülesanne: põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis

Nõuded teooriale:

rütm ja taktimõõt: taktimõõt 6/8; triool; sünkoop;

helistikud: 6 märgiga helistikud;

intervallid;

akordid: kõikide põhikolmkõlade pöörete ehitamine (duuris ja mollis).

Nõuded kuulamisele: D7 lahendusega duuris ja mollis; duuri ja molli kolmkõlad ja nende pöörded; intervallid.

Nõuded diktaadile: 2/4 ja 3/4 taktimõõdus 4 takti.

Nõuded laulmisele: D7 lahendusega duuris ja mollis; intervallid.

Viies õppeaasta

Põhieesmärk: akordid VII astmelt.

Nõuded teooriale:

rütm ja taktimõõt: sünkoop; vahelduv taktimõõt;

helistikud: 7 märgiga duurid ja mollid;

intervallid;

Nõuded diktaadile: 2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti; 4/4 taktimõõdus 4 takti.

Nõuded laulmisele: oskus rakendada teoreetiliselt õpitut.

Nooditeksti analüüs: õpitud helistikes.

Lõpueksam

Kirjalik lõpueksam:

diktaat: 2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti; 4/4 taktimõõdus 4 takti. Kuni kahe märgiga helistikes;

kuulamine: intervallid ja akordid meloodiliselt ja/või harmooniliselt, duuri ja molli kolmkõlad põhikujus ja pööretena, dominantseptakord lahendusega duuris ja mollis;

ehitamine: õpitud intervallide ja akordide ehitamine ja lahendamine antud helistikus või antud noodist; intervallide ja akordide määramine; soovi korral harmoonilise või meloodilise molli ehitamine või laadi määramine;

rütmidiktaat: 4 takti, õpitud rütmidel.

Suuline lõpueksam:

õpitud harjutuse laulmine;

molli heliredeli laulmine;

põhikolmkõlad duuris ja mollis;

Muusikalugu. Tabasalu Muusikakooli laulueriala muusikaloo ainekava

Esimene aasta peamine ülesanne on õpilastes muusika kuulamise oskuse kujundamine. Olulisel kohal on muusika mõtestamine õpilaste vanusele sobival viisil ning emotsionaalne suhe kuulatusse. Sageli tehakse seda seostades teiste kunstiliikidega kasutades laste loomingulisust (joonistamine, luuletused, juttude kirjutamine, grupiülesanded erinevatel teemadel)

NOOREMA ASTME AINEKAVA

Noorema astme materjal ei ole esitatud selle läbivõtmise järjekorras. Õpetajale on jäetud vabadus järjestada (ja ühitada) teemasid nii nagu kohalikud tingimused (rühmade koosseis,

õppeabinõude muretsmise ajastamine, õpetaja eelistused jms.) dikteerivad. Muusika valimine on jäetud täies ulatuses õpetajamaitse ja võimaluste valdusse.

I ja II õppeaasta

Sissejuhatav teema. Muusikaloo sisu, selle koht kooli teiste õppeainete hulgas. Muusikaline heli. Heli omadused. Heli teekond tekkimisest kuulajani. Akustika aabitsatõed. Muusika

väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber, register, kooskõla (harmonia), faktuur.

Eesti rahvamuusika. Vanem ja uuem rahvalaul. Rahvapillid ja pillilood. Rahvatantsud.

Vokaalmuusika. Laulud. Rahvalikud laulud. Pop-laulud. Ansamblid. Koorid. Nende koosseis.

Instrumentaalmuusika. Sümfooniaorkestri pillid partituuri järjekorras. Pillirühmadest moodustuvad ansamblid (puupuhkpilli kvartett jne.). Kokkuvõtteks, partituuri järjekorra

kinnistamiseks B. Britteni variatsioonid Purcelli teemale. Orel ja klaver (kaks kuningat). Süntesaator. Pillid, mida tavaliselt sümfooniaorkestri põhikoosseisus ei esine. Instrumentaalansamblid ja orkestrid.

Programm-muusika

S. Prokofjev. Petja ja hunt

C. Saint-Saens. Loomade karneval

A. Marguste. Punane raamat

A. Vivaldi. Aastaajad

E. Grieg. Süit Peer Gynt

M. Mussorgski. Pildid näituselt

P. Tšaikovski. Aastaajad

Helitööde ülesehitus. Kuulamisülesannete kasutamise metoodika omandamine. Ühe- ja kahejaoline ülesehitus. Kolmejaoline vorm. Liht- ja liitvorm (kahe- ja kolmeosaline).

Variatsioonid. Rondo.

Tantsud. Ajaloolised tantsud: pavaan, galjard, braanl; menuett, gavott, ekossees; polonees, masurka, krakovjakk, polka, bolero, tšardas, valss, habaneera, tango. Tantsusüit. Aasia, aafrika, ladinameerika rütmid. Peotantsud. Kaasaegsed tantsud.

Ballett.

Lavamuusika. Muusika sõnalavastuses. Ooper. Rock-ooper. Operetid. Muusikal.

VANEMA ASTME AINEKAVA

III ja IV õppeaastal antakse ülevaade muusika arengust keskajast meie sajandini. Liigestuse aluseks on stiilid. Iga stiiliperioodi esindaja(i)ks on valitud helilooja(d), kes ainekava koostajate arvates on kõige enam mõjutanud muusika edaspidist arengut või kelle teosed on ajaproovile enim vastu pidanud

Et muusika kuulamiseks jääks rohkem aega, tuleks heliloojate elulugudest esile tuua ainult oluliseimat.

Loetletud heliteostest teeb õpetaja oma valiku või asendab teistega, olenevalt konkreetse rühma tasemest.

III ÕPPEAASTA

Keskaeg. Romaani ja gooti stiil. Gregooriuse laul. Varajane mitmehäälsus. Organum, motett. Rüütlilaul.

Renessanss. Ajastu üldiseloostus, võrdlus keskajaga. Uued ilmalikud laulužanrid: ballata, madrigal. Pime muusik Firenzest Francesco Landino. Madalmaade koolkond, selle tähtsus polüfoonilise muusika arengus. Tähtsamad esindajad. Renessansi ajastul kasutatud pillidest.

Barokk. Ajastu üldiseloostus, võrdlus renessansiga. Muusika iseloostus, tähtsamad žanrid.

IV ÕPPEAASTA

Johann Sebastian Bach. Inventsioonid, prelüüdid ja fuugad (HTK). Oreliteosed. Passacaglia ja fuuga c-moll. Orelitokaata ja fuuga d-moll

Concerto grosso mõiste. Brandenburgi kontserdid. Vokaalmuusika. Mõni aaria või kantaadi osa.

Klassitsism. Üldiseloostus. Uue helikeele võrdlus barokiga. Uued žanrid

Joseph Haydn. Sümfonia mõiste ja ülesehitus. Sonaat allegro vorm. Instrumentaalkontsert. Keelpillikvartett. Sümfonia nr. 103 Es-duur. Kontsert trompetile ja orkestrile

Es-duur. Divertisment op. 3 nr. 5 F-duur

Wolfgang Amadeus Mozart. Imelapse periood. Sümfoonia nr. 40 g-moll. Klaverisonaat k. 331 A-duur. Serenaad "Väike öömuusika". Ülevaade ooperiloomingust. Katkendid ooperitest "Figaro pulm", "Don Giovanni", "Võluflööt". Reekviemi mõiste. Osad "Reekviemist" (nr. 1 "Requiem", nr. 2 "Dies irae", nr. 7 "Lacrymosa").

Ludvig van Beethoven. Helikeele erinevus võrrelduna Haydni ja Mozarti loominguga. Klaverisonaat op. 13 nr. 8 c-moll "Pateetiline". Klaverisonaat op. 27 nr. 2 cis-moll "Kuupaiste".

Klaverisonaat op. 57 nr. 23 f-moll "Appassionata". Sümfoonia nr. 5. Sümfoonia nr. 9 (katkend sümfoonia lõpust - kooriga).

Romantism. Romantismi põhijooned kõikides kunstides.

Franz Schubert. Laululooming. Laulud "Forell", "Muusikale", "Ave Maria". Ballaad "Metshaldjas". Laulutsükliid. Kaunis Möldraineiu ("Rändamine", "Kuhu", "Kütt", "Mölder ja oja").

Talvine teekond ("Pärnapuu", "Kevadunelm", "Post", "Vares", Leierkastimees"). Klaverimuusika. Valsid, muusikalised hetked, marsid. Kammermuusika. Kvintett klaverile, viiulile, violale,

tšellole, kontrabassile D-duur op. 114 ("Forellikvintett"). Sümfooniad. Sümfoonia nr. 8 ("Lõpetamata") 1. osa.

Fryderyk Franciszek Chopin. Etüüdid. Etüüd op. 10 nr. 3 E-duur, nr. 12 c-moll. Etüüd op. 25 nr. 1 A-duur. Prelüüdid. Prelüüd op. 28 nr. 15 Des-duur, op. 28 nr. 4 e-moll. Poloneesid.

Polonees op. nr. 1 A-duur, op. 53 A-duur. Masurkad. Masurka op. 67 nr. 4 a-moll, op. 68 nr. 3 F-duur. Valsid. Valss op. 67 nr. 2 Cis-duur, op. 64 nr. 1 Des-duur.

Robert Schumann. Klaverimuusika. Klaveripalade tsükkel "Karneval" ("Eusebius", "Florestan", "Chiarina", "Davidsbündlerite marss"). Klaveripalade tsükkel "Lastestseenid" ("Unistus").

Ferenc Liszt. Klaverilooming. Mefisto-valss. Nokturn "Armumunelmad". Etüüd nr. 2 "Gnoomide ringmäng".

Rahvusromantism

Norra muusika. Norra rahvusmuusika.

Edvard Grieg. Klaveripalad. Orkestrimuusika. Lüüriline suit op. 54 (Norra talupoja marss). Muusika H. Ibseni draamale "Peer Gynt". Kontsert klaverile ja orkestrile a-moll.

Soome muusika. Soome rahvalaul. Seos eesti muusikaga. "Hümn". "Porilaste marss". Einojuhani Rautavaara "Cantus arcticus" 3. osa "Luigeland".

Jean Sibelius. Sümfooniline poeem "Finlandia". "Kurb valss". Sümfoonia nr. 2 IV osa. Süit viiulile ja keelpilliorkestrile III osa "Suvel"

Rootsi muusika. Rootsi rahvamuusika. Rahvuslik pillimuusika.

Hugo Alfven. Rootsi polka (Polka frDn Roslagen). Karjasetüdraku tants. Rootsi rapsoodia nr. 1.

Baltimaade muusika

Läti muusika. Läti rahvamuusika. Piirialade rahvalaulude sarnasus. Címze seminari osa eesti muusikakultuuris. Ühislauluvara.

Alfred Kalninš

Leedu muusika. Sutartines kui kogu maailma ulatuses ainulaadne nähtus.

Mikalojus Ciurlionis. Helilooja ja kunstnik. Sümfooniline poeem "Mets". Sümfooniline poeem "Meri".

Vene muusika

Rahvalaulust Glinkani.

Mihhail Glinka. Orkestrimuusika. Sümfooniline fantasia "Kamarinskaja".

Kontsertavamängud "Aragoni hota", "Õõ Madridis". Ooperid. Ooperi "Ruslan ja Ludmilla" avamäng.

Vene muusikaelu 19. saj. II poolel. Võimas rühm.

Aleksander Borodin. Ooper "Vürst Igor". Polovetside tantsud. Sümfoonia nr. 2 h-moll "Vägilassümfoonia" I osa.

Modest Mussorgski. Laulud "Kirp", "Hällilaul Jeromõkale". Klaveripalade tsükkel "Pildid näituselt".

Nikolai Rimski-Korsakov. Sümfooniline süit "šeherezade".

Ooper "Muinasjutt tsaar Saltanist", ("Kimalase lend").

Pjotr Tšaikovski. Klaveripalade tsükkel "Aastaajad" (2-3 pala). Kontsert klaverile ja orkestrile nr. 1. Sümfooniad. Sümfoonia nr. 5. Ooperid. Ooper "Jevgeni Onegin" (sissejuhatus,

Tatjana ja Olga duett, Tatjana kirjastseen, Onegini aaria). Balletid. Numbrid ballettidest "Pähklipureja", "Uinuv kaunitar", "Luikede järv".

Sergei Prokofjev. Balletid. Ballett "Romeo ja Julia" ("Tütarlaps Julia", "Montecchi ja Capuletti", "Rüütlite tants"). Sümfooniad. Sümfoonia nr. 1 ("Klassikaline"). Sümfoonia nr. 7 ("Noorte").

Dmitri Šostakovitš. Prelüüdid ja fuugad. Sümfoonia nr. V. Filmimuusika. (Romanss filmist "Kiin".)

V ÕPPEAASTA

Eesti rahvusliku muusikakultuuri tekkimine 19. saj. keskel. Laulu- ja mänguseltsid, nende osatähtsus koorilaulu arengus.

Esimesed üldlaulupeod. J. W. Jannseni tegevus I üldlaulupeo organiseerimisel. Lõhe klerikaalse ja demokraatliku rahvusliku liikumise leeri vahel. Laulupidude repertuaar, kunstiline külg ja nende tähtsus eesti muusikas.

Eesti rahvusliku heliloomingu teerajajad A. Kunileid, A. Thomson, Fr. Säebelmann, K. A.

Hermann. Nende elu ja looming.

Esimesed professionaalse haridusega heliloojad J. Kappel, M. Härma, K. Tünapu.

I sümfooniaorkestri loomine 1900. a. A. Läte poolt. Tema looming ja muusikaline tegevus sajandialguse Tartus.

Esimesed kompositsioonilase eriharidusega heliloojad R. Tobias ja A. Kapp. Nende osa eesti sümfoonilise muusika arendamises. (Avamängud "Julius Caesar" ja "Don Carlos".)

Esimene eesti klaverikontsert. R. Tobiase "Kontsertpala". Esimesed oratooriumid (R. Tobiase "Joonase lähetamine" ja A. Kapi "Hiib").

Põhjamaise helikeele taotlused H. Elleri instrumentaalmuusikas. (Sümfooniline poem "Koit"). Tema viiuli- ja klaveripalad.

E. Tubin - Eesti suurim sümfonist, esimese eesti balleti "Kratt" looja. (Katkend mõnest sümfooniast ja balletist "Kratt".)

Rahvusliku koorilaulu areng - M. Saar ja C. Kreek. Rahvaviiside arendusvõtted nende koorilauludes. Näiteid M. Saare klaveripaladest ja soololauludest. Vaimulikud rahvaviisid C.

Kreegi loomingus. Katkend "Eesti reekviemist".

Rahvamuusika kasutamine V. Tormise muusikas. Võrdlus M. Härma, M. Saare ja C. Kreegiga. Näited - "Eesti kalendrilauludest", "Ingerimaa õhtud" jm.

Uute muusikaväljendusvahendite areng 1960. aastate instrumentaalmuusikas:

Neoklassitsism (E. Tamberg "Concerto grosso", J. Rääts "Kontsert kammerorkestrile", A. Pärt "Partita").

Kollaaž (A. Pärt "Kollaaž BACH").

Aleatoorika (J. Koha "Rondo").

Dodekafoonia (A. Pärt "Nekroloog").

A. Pärdi looming kaks perioodi.

Uusi jooni XX saj. II poolel sündinud heliloojate loomingus. L. Sumera, E.-S. Tüür jt.

Ülevaade eesti ooperi arengust. E. Aav, E. Kapp, V. Kapp, G. Ernesaks, E. Tamberg. 1980 ja 90-tel alustanud heliloojad P. Vähi, S. Grünberg, U. Sisask, A. Mattiisen, M. Kõlar, T. Kõrvits, H. Tulve